

KLJUČ ZA ODGOVORE iz VJERONAUKA

PROBNA DRŽAVNA MATURA 2009.

---

1. B	2. A	3. C	4. D	5. B
6. D	7. A, C	8. A, D	9. B, D	10. C, E
11. B, E	12. B, E	13. 1F, 2D, 3C, 4A	14. 1E, 2D, 3F, 4A	15. 1A, 2D, 3E, 4F

16. Božje slobodno samopriopćavanje naziva se _____.

TOČAN ODGOVOR: objava; Božja objava.

17. Židovsko-rimski povjesničar prvoga stoljeća koji svjedoči o Isusu kao povijesnoj osobi zvao se _____.

TOČAN ODGOVOR: Josip Flavije.

18. Sustavan progon krivovjernih u srednjem vijeku zove se _____.

TOČAN ODGOVOR: inkvizicija

19. Najskrovitija jezgra i svetište u čovjeku u kojem on razgovara s Bogom čiji glas odzvanja u njegovoj nutrini zove se _____.

TOČAN ODGOVOR: savjest.

20. Kako se zove prvi prijevod Biblije na narodni latinski jezik?

TOČAN ODGOVOR: Vulgata; Prosti (pučki) prijevod Biblije.

21. Kako se zvao židovski kralj za vrijeme čijeg vladanja se rodio Isus Krist?

TOČAN ODGOVOR: Herod Veliki; kralj Herod; Herod.

22. Kako se zovu nezasluženi milosni darovi Duha Svetoga koji su dani pojedinim osobama u Crkvi?

TOČAN ODGOVOR: Karizme.

23. Kako se zovu tri redovnička zavjeta koja polažu i kojima se potpuno posvećuju Bogu, živeći u zajednici, redovnice i redovnici u Katoličkoj Crkvi?

TOČAN ODGOVOR: siromaštvo, čistoća i poslušnost.

24. Navedite objavljene religije.

TOČAN ODGOVOR: židovstvo, kršćanstvo, islam.

25. Koja je najstarija monoteistička religija u povijesti čovječanstva?

TOČAN ODGOVOR : Židovstvo; judaizam

26. Navedite dva razloga zbog kojih kršćani smatraju da je Biblija „Božja riječ“?

MODEL TOČNOG ODGOVORA: Kršćani vjeruju da Biblija sadrži objavu Božjeg priopćavanja ljudima. Smatraju da je prvi autor Biblije Bog koji je nadahnuo svete pisce. Oni pritom nisu izgubili svoju ljudsku i književno-umjetničku originalnost, nego se Božja riječ utjelovila u ljudskoj riječi.

Opis bodovanja

2 boda za navedena 2 od sljedeća tri elementa točnoga odgovora: (Božja objava/priopćavanje; Božje autorstvo Biblije/nadahnutost)

1 bod za 1 navedeni element odgovora

0 bodova: izostanak odgovora, netočni odgovori, manje od jednog elementa točnog odgovora

27. Navedite i objasnite prijevod starozavjetnoga Božjeg imena „Jahve“ (JHWH)

MODEL TOČNOG ODGOVORA: Prijevod imena Jahve glasi: *Ja sam onaj koji jesam i kao onaj koji jesam bit ću tu...* To je ime za starozavjetnoga vjernika sveto, pa se često iz strahopoštovanja ne izgovara, nego se zamjenjuje drugim imenima. Objavljivanjem svojeg imena Bog potvrđuje svoje postojanje i svoju prisutnost u ljudskoj povijesti.

Opis bodovanja

2 boda za 3 elementa točnoga odgovora: Ja sam onaj koji jesam/Ja jesam; Božja djelotvorna prisutnost; svetost Božjega imena

1 bod za najmanje 2 navedena elementa

0 bodova: izostanak odgovora, netočni odgovori, manje od dva elementa točnog odgovora

28. Navedite četiri obilježja prve kršćanske zajednice.

MODEL TOČNOG ODGOVORA: Prve kršćanske zajednice prepoznaju se po živoj vjeri u uskrsloga Gospodina, po okupljanju na euharistiju (lomljenje kruha), po međusobnom dijeljenju dobara, naviještanju i čitanju Božje Riječi.

Opis bodovanja

2 boda za sve četiri elementa točnoga odgovora: vjera u uskrsloga Gospodina; slavljenje euharistije/lomljenje kruha; naviještanje i slušanje Riječi Božje; zajedništvo/dijeljenje dobara,

1 bod: za dva ili tri elementa točnoga odgovora

0 bodova: izostanak odgovora, netočni odgovori, manje od dva elementa točnoga odgovora

29. Navedite odredbe II. Vatikanskoga sabora koje su utjecale na suvremenu obnovu Crkve.

MODEL TOČNOG ODGOVORA: Uvođenje narodnoga jezika u liturgiju, aktivna uloga vjernika laika u Crkvi, dijalog s drugim kršćanskim ispovijestima /ekumenizam, dijalog s drugim religijama i s nevjernicima.

Opis bodovanja

2 boda za navedena sve tri elementa točnoga odgovora (uvođenje narodnoga jezika u liturgiju; aktivna uloga laika; dijalog s onima koji drukčije vjeruju/ ekumenizam i s onima koji ne vjeruju,)

1 bod: za dva navedena elementa točnoga odgovora

0 bodova: izostanak odgovora, netočni odgovori, manje od dva elementa točnog odgovora

30. Navedite u čemu se sastoji čovjekova sličnost s Bogom o kojoj govori biblijski tekst.

„I reče Bog: Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci – svoj zemlji – i svim gmizavcima što puze po zemlji ! Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih" (Post 1, 26-27).

MODEL TOČNOGA ODGOVORA: Čovjek je sličan Bogu po svome razumu i slobodnoj volji/slobodi. Odgovoran je za druga živa bića na zemlji. Čovjek je stvaralačko biće i nastavlja Božje stvaralačko djelo. On je biće zajedništva i odnosa.

Opis bodovanja

2 boda za tri točno navedena elementa prema modelu odgovora (razum i slobodna volja/sloboda, odgovornost za stvoreni svijet, stvaralaštvo, zajedništvo)

1 bod: odgovor sadrži dva točno navedena odgovora, između navedenih u modelu

0 bodova: izostanak odgovora, netočni odgovori, manje od dva elementa točnog odgovora

31. Objasnite odnos vjere i morala na primjeru kršćanske dužnosti opraštanja.

MODEL TOČNOGA ODGOVORA: Od kršćana Isus zahtijeva da opraštaju svojim bližnjima, bez ograničenja. Čovjek to nije u stanju učiniti vlastitom snagom, nego samo snagom vjere. Zato je vjera i molitva Bogu za pomoć pretpostavka kršćaninova moralnog djelovanja. Kršćani trebaju opraštati drugima kao što Bog oprašta njima.

OBRAZOVNI ISHOD: Objasniti odnos vjere i morala

Opis bodovanja

2 boda za dva točno navedena elementa odgovora (prvenstvo vjere/Bog daje snagu; moral kao posljedica vjere/nasljedovanje Krista; vjera je temelj moralnog djelovanja)

1 bod: odgovor sadrži jedan od navedenih odgovora u modelu

0 bodova: izostanak odgovora, netočni odgovori

32. Navedite na čemu se temelji prirodoznanstveni pristup nastanka svijeta i čovjeka i na koja pitanja nastoji dati odgovore?

Model odgovora: Prirodoznanstveni pristup stvaranju utemeljen je na znanstvenim postavkama i metodama istraživanja. Nastoji odgovoriti na pitanje kako je i kada nastao čovjek i svemir. Konačna svrha je dobiti jasniji uvid o svijetu, svemiru i čovjeku.

Opis bodovanja

2 boda za dva točno navedena elementa odgovora (znanstvena istraživanja i metode; odgovor na pitanje kada i kako je nastao svijet i čovjek)

1 bod: za jedan točno naveden element odgovora

0 bodova: za manje od jednoga točno navedenoga elementa ili netočan odgovor